

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoP/60/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3819203221
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martina Trnavská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3819203221.4

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Martiny Trnavskej a sudcov JUDr. Ľubice Bajzovej a JUDr. Aleny Záhumenskej vo veci starostlivosti súdu o maloletého H. Y., nar. XX.XX.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa rodičov: matky A.. Z. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom L., Y. XXXX/XX, zastúpenej JUDr. Petrom Belicom, advokátom, so sídlom Martin, M. R Štefánika 36, a otca A., nar. XX.XX.XXXX bytom L., R. XXXX/XA, zastúpeného JUDr. Andrejom Garom, so sídlom Bratislava, Štefánikova ulica č. 14, o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu manželstva, o odvolaní otca a matky proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza zo dňa 20. augusta 2020 č. k. 18P/54/2019-640 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Prievidza zo dňa 19. októbra 2020 č. k. 18P/54/2019-808, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením v rozsahu výroku I., ktorým zveril maloletého H. Y., narodeného 30.08.2018 do osobnej starostlivosti matky A.. Z. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L., Y. 13XX/XX a to do právoplatného rozhodnutia vo veci vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 18P/54/2019 m e n í tak, že návrh matky v tomto rozsahu z a m i e t a .

Uznesenie súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením v rozsahu výroku II., ktorým v prevyšujúcej časti návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, p o t v r d z u j e.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie výrokom I. nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zveril maloletého H. Y., narodeného XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky A.. Z. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L., Y. XXXX/XX a to do právoplatného rozhodnutia vo veci vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 18P/54/2019. Výrokom II. súd prvej inštancie v prevyšujúcej časti súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Opravným uznesením opravil číslo konania uznesenia. Poukazujúc ust. § 2 ods. 1, § 366 CMP, § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, ods. 2 písm. d/, § 326 ods. 1, ods. 2, § 329 ods. 1, § 328 ods. 2, § 332 CSP, § 62 ods. 1 až 4, § 24 ods. 4 Zákona o rodine, čl. 24 Charty základných práv Európskej únie, čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že na tamojšom súde sa vedie konanie o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému. Matka podala e-mailom dňa 11.08.2020 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doplnený elektronicky so zaručeným elektronickým podpisom dňa 12.08.2020. Súd prvej inštancie uviedol, že návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia matka žiada zveriť maloletého do jej osobnej starostlivosti a uložiť otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 400 Eur mesačne. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia matka uviedla, že maloletý je od rozpadu spoločnej domácnosti, t.j. od 11.06.2019 až do dnes v jej faktickej neustálej osobnej starostlivosti a otec sa s maloletým stýka každú nedeľu sobotu od 14.00 hod. do 17.00 hod. v jej neprítomnosti. Počas Covid - 19 obdobia neboli po vzájomnej dohode medzi rodičmi realizované tri styky po 3 hodiny a boli nahradené viacerými videohovormi cez aplikáciu whatsapp. Od 10.07.2020 dostáva otec aj videozáznamy o aktivitách maloletého počas dňa. Matka navrhuje, aby bol maloletý predbežne zverený do jej osobnej starostlivosti, kde obaja rodičia budú maloletého zastupovať a spravovať jeho

majetok, pričom predbežný styk otca s maloletým bude prebiehať podľa uznesenia Okresného súdu Prievidza č.k. 12P/44/2019-76 zo dňa 14.10.2019. Požadovaným výrokom súdu na predbežné zverenie maloletého matke sa len zosúladí a potvrdí faktický stav starostlivosti matky o maloletého. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní, komu dočasne zverí maloletého do osobnej starostlivosti, prihliadol na to, ako rodičia v súčasnosti fakticky zabezpečujú starostlivosť o maloletého, pričom mal z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ako aj z pripojených listinných dôkazov za preukázané, že maloletý sa od 11.06.2019, t.j. od odchodu matky zo spoločnej domácnosti nachádza v starostlivosti matky, matka zabezpečuje riadnu starostlivosť o maloletého a má záujem zabezpečovať výchovu o maloletého aj naďalej. Pomery, v ktorých maloletý žije, sú pre neho vyhovujúce. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie zveril maloletého do osobnej starostlivosti matke, nakoľko maloletý sa nachádza v starostlivosti matky a toto rozhodnutie preto len zosúladuje právny stav so stavom reálnym na čas do právoplatného rozhodnutia vo veci samej (§ 330 ods. 1 CSP). Úprava styku otca s maloletým bude aj naďalej realizovaná v súlade s uznesením Okresného súdu Prievidza zo dňa 14.10.2019 č.k. 12P/44/2019-76 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 13.02.2020 č.k. 17CoP/3/2019-197 a to tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každú sobotu neparneho týždňa v kalendárnom roku v čase od 14.00 hod. do 17.00 hod. v neprítomnosti matky. Čo sa týka určenia výšky vyživovacej povinnosti otca k maloletému súd prvej inštancie s poukazom na zákonné ustanovenia a s prihliadnutím na obsah podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia ohľadom určenia vyživovacej povinnosti otca k maloletému je nedôvodný. Pri posudzovaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd prvej inštancie prihliadol na to, že neodkladným opatrením možno otcovi maloletého uložiť povinnosť platiť výživné len v nevyhnutnej miere. Za základné záchytné body pri určení toho, čo mal zákonodarca na mysli výrazom „v nevyhnutnej miere“ považoval tak minimálnu vyživovaciu povinnosť, ktorá je podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine určená v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, ako aj výšku životného minima, t.j. 98,08 Eur mesačne, ak ide o zaopatrené nepľnoleté dieťa ako sumu, ktorá by v zásade mala pokryť základné životné potreby maloletého a možno ju tak považovať za hornú hranicu nevyhnutných nákladov. Súd prvej inštancie mal preukázané, že otec si vyživovaciu povinnosť voči maloletému plní dobrovoľne, pričom od 13.11.2019 prispieva na výživu maloletého sumou 150 Eur mesačne. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie dospel k záveru, že výška výživného, ktorou otec dobrovoľne prispieva na výživu maloletého, vzhľadom na vek maloletého a k nemu prislúchajúce potreby, je dostatočná a dokonca prevyšuje nevyhnutnú mieru tak, ako uvádza zákonodarca. Súd prvej inštancie poukázal na to, že matka žiadnym spôsobom nepreukázala potrebu bezodkladnej úpravy pomerov v kontexte potreby uloženia povinnosti platiť výživné v rozsahu 400 Eur mesačne. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia matka nepreukázala, aké má výdavky na maloletého, či má zvýšené výdavky s poukazom na zdravotný stav maloletého a podobne. Matka tak dostatočným spôsobom nepreukázala odôvodnenú potrebu určiť otcovi platiť výživné v sume 400 Eur mesačne. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia v časti určenia výživného pre maloletého zamietol. Rozhodovanie o nariadení neodkladného opatrenia je potrebné odlišiť od rozhodovania o vyživovacej povinnosti rodičov k deťom podľa § 62 Zákona o rodine, nakoľko v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia sa dokazovanie nevykonáva. Preto bol súd prvej inštancie toho názoru, že potreby maloletého budú zabezpečené, čo sa týka finančného hľadiska, ak otec bude prispievať na výživu maloletého tak, ako prispieval doteraz.

2. Uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku I., ktorým súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, v zákonom stanovenej lehote odvolaním napadol otec uplatňujúc odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/ a písm. h/ a teda, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žiadal odvolací súd, aby zmenil uznesenie súdu vo výroku I. tak, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne v celom rozsahu. Dôvodil, že súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s tým, či bola v tomto prípade daná potreba bezodkladnej úpravy pomerov, práve naopak deklaroval, že svojím rozhodnutím iba zosúladil právny stav s tým faktickým. Súd prvej inštancie neposkytol žiadnu odpoveď na to, čím mal preukázanú potrebu bezodkladnej úpravy pomerov, a teda aj nariadenia neodkladného opatrenia vo veci. Neuvedol, aké skutočnosti považoval za osvedčené, z ktorých dôkazov, či osvedčených skutočností vychádzal a akými úvahami sa pri rozhodovaní riadil. Poukázal na skutočnosť, že vada konania spočívajúca v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia je v zmysle ustálenej judikatúry vo svojej podstate porušením základného práva na spravodlivý proces. Nie

je akceptovateľné, aby súd pri rozhodovaní o nariadenie neodkladného opatrenia poukazoval výlučne na faktický stav, ktorý vydaním neodkladného opatrenia len deklaroval bez akejkoľvek potreby bezodkladne upraviť pomery. Dôvodil, že otázka zverenia maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov je predmetom konania vo veci samej, a nie konania o nariadenie neodkladného opatrenia. Podľa konštantnej judikatúry Krajského súdu v Bratislave tieto konania je potrebné zásadne rozlišovať, pričom neodkladným opatrením možno dieťa zveriť do osobnej starostlivosti jedného z rodičov len vo výnimočných situáciách, t. j. napríklad za situácie, že medzi rodičmi by vznikla taká zložitá situácia vo vzťahu k maloletým deťom, ktorá je tak vážna, že ohrozuje zdravý vývoj maloletého dieťaťa a druhý rodič nemá informáciu, kde sa dieťa nachádza alebo každý z rodičov robí všetky kroky pre to, aby maloleté dieťa bolo v jeho starostlivosti, navzájom si rodičia vyhrocujú situácie v súvislosti so starostlivosťou o dieťa a podobne. Z návrhu matky je však zrejmé, že v uvedenom prípade o takúto situáciu nejde. Ako uviedol aj súd prvej inštancie, maloletý sa od odchodu matky zo spoločnej domácnosti nachádza v starostlivosti matky, matka zabezpečuje riadnu starostlivosť o maloletého a úprava styku s otcom má byť realizovaná v súlade s uznesením Okresného súdu Prievidza o dňa 14.10.2019č.k. 12P/44/2019-76 z v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 13.02.2020č.k. 17CoP/3/2019-197. Otec rešpektuje, že v súčasnosti je maloletý vo faktickej starostlivosti matky, a zdôrazňuje, že k zvereniu maloletého by bolo potrebné pristúpiť výlučne v prípade nerešpektovania daného skutkového stavu. Neodkladným opatrením nie je možné deklarovať stav, ktorý je v súčasnosti rešpektovaný oboma rodičmi, a contrario súd môže iba vyriešiť spor medzi rodičmi, pokiaľ majú obaja záujem o osobnú starostlivosť o dieťa. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti považoval napádaný výrok I. uznesenia prvoinštančného súdu za vecne nesprávny.

3. Uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku II., ktorým súd prvej inštancie v prevyšujúcej časti návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, odvolaním napadla matka uplatňujúc odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f) a h) CSP a teda, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Matka žiada odvolací súd, aby zmenil napádané uznesenie vo výroku II. a nariadil neodkladné opatrenie, ktorým otcovi uloží prispievať na výživu mal. H.a sumou 400 Eur mesačne dopredu do 15. dňa v mesiaci k rukám matky, a to počnúc vykonateľnosťou výroku o výživnom a to až do právoplatného skončenia konania sp.zn. 18P/54/2019 vedeného na Okresnom súde Prievidza, alebo do právoplatného skončenia konania sp.zn. 13P/91/2019 vedeného na Okresnom súde Bratislava IV, alternatívne, aby zrušil výrok II. napádaného uznesenia a v tejto časti vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie s pokynom vyhovieť návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia o predbežnom výživnom zo dňa 11.08.2020. Matka vytyka súdu prvej inštancie, že dostatočne nevysvetlil výrok II. uznesenia, neuviedol, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, vôbec a v rozpore s ust. § 220 ods. 2 CSP neuviedol, v čom zistil osvedčenú (preukázanú) bezodkladnú potrebu úpravy pomerov, nevysvetlil, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, nevysvetlil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a nevysvetlil dostatočne, ako vec právne posúdil. Odôvodnenie výroku II. uznesenia nie je podľa názoru matky presvedčivé. Matka vyjadrila názor, že v konaní sa kvalifikovane vyjadrovala, dokazovala, detailne a presvedčivo argumentovala ohľadne dôkazov svedčiacich v prospech priznania predbežného výživného 400 Eur, kde tieto skutočnosti súd nespochybnil. Matka uviedla, že otec na výživu mal. H.a prispieva od 13.11.2019 sumou 150 Eur plus 200 Eur na manželku - matku v zmysle uznesenia OS Prievidza z 14.10.2019 sp.zn. 9Pc/17/2019 t.j. 350 Eur spolu každý mesiac k 13./14. dňu v mesiaci až do dnes. Na pojednávaní otec dňa 18.12.2019 uviedol, že si plní vyživovaciu povinnosť 150 Eur mesačne dobrovoľne. Otec súčasne uviedol, že v konaní o rozvod navrhol výživné v sume 250 Eur mesačne. Otec v návrhu na rozvod (13P/91/2019 na OS Bratislava IV) pri návrhu na zverenie mal. H. do striedavej osobnej starostlivosti navrhoval výšku vyživovacej povinnosti 250 Eur uhrádzanú otcom matke, a to pri rovnomennom rozsahu starostlivosti matky a otca o mal. H.. O to viac je navrhované predbežné výživné 400 Eur dôvodné, keďže mal. H. je vo faktickej starostlivosti matky takmer neustále okrem stykov 3hod každú sobotu v párnom týždni, pričom z uvedeného je zrejmé, že matkou (požadované predbežné výživné 400 Eur (v nevyhnutnej miere) mesačne zohľadňuje odôvodnené potreby mal. H. a najmä zohľadňuje schopnosti, možnosti a

majetkové pomery otca (v súlade s § 75 ods. 1 zákona o rodine). Podrobnejšie majetkové pomery otca a odôvodnené výdavky matky sú dokazované v súdnom konaní sp.zn. 9Pc/17/2019 na OS Prievidza. Otec totiž doterajšími úhradami 200 Eur od 15.04.2019 do 15.10.2019 a 150 Eur mesačne od 13.11.2019 do 13.07.2020 a vôľou hradiť 250 Eur de facto sám súhlasil s predbežným výživným 400 Eur pre mal. H., čiže návrh matky 400 Eur na mal. H. je v súlade s ochotou a vôľou otca vo veci výživného do rozvodu manželstva (13P/91/2019) resp. do skončenia veci 18P/54/2019. Dôvodnosť obavy matky o možnom nepokračovaní úhrad 150 Eur predbežného výživného otcom na mal. H. v budúcnosti je založená na tom, že otec až po tom, ako mu súd uznesením OS Prievidza z 14.10.2019 sp.zn. 9Pc/17/2019 uložil uhrádzať 200 Eur predbežné výživné na manželku, začal toto predbežné výživné na manželku platiť. Navyše pred predbežným výživným na manželku má prednosť predbežné výživné na maloleté dieťa. Matka od januára 2020 poberá rodičovský príspevok vo výške cca 370 Eur, je na rodičovskej dovolenke, takže nemá iný príjem. Aktuálny mesačný príjem matky je 745 Eur, z toho 395 Eur je rodičovský príspevok + rodinné prídavky, 150 Eur posielala otec na dieťa a 200 Eur je výživné na manželku. Na pokrytie nevyhnutných potrieb pre mal. H. matke nepostačujú prostriedky - rodičovský príspevok vo výške 370 Eur a suma výživného 150 Eur. Otec nad rámec nijako neprispieva na výživu mal. H., nikdy ani nepokryl neočakávané výdavky alebo nákup drahších potrieb pre mal. H., nekúpil či nedaroval mal. H. nič (ani len hračku) pre jeho vývoj a život. Ak by otec prestal platiť na manželku, tak príjem bude 545€, z toho žije matka a dieťa. V závere podaného odvolania poukázala na rozpis nákladov, resp. výdavkov na maloletého H..

4. Matka v písomnej reakcii na odvolanie otca uviedla, že napadnutý výrok I. uznesenia súdu prvej inštancie je vecne aj právne správny, a žiadala, aby odvolací súd uznesenie v tejto časti potvrdil. Súd prvej inštancie rozhodol správne, keďže existujú preukázané okolnosti na bezodkladnú úpravu pomerov mal. H. ohľadom jeho predbežného zverenia matke. Tvrdenia otca o tom, že napádaný výrok I. je arbitrárny, nepreskúmateľný a porušujúci základné právo účastníkov na spravodlivý proces - je absolútne nedôvodné a najmä nepreukázané. Otec napáda výrok I. len paušálnymi tvrdeniami, ktoré však nemajú žiadnu skutkovú oporu v predmetnom konaní. Otec potvrdzuje, že rešpektuje stav, keď mal. H. sa nachádza vo faktickej starostlivosti matky a aj rešpektuje správnu kvalitu starostlivosti matky o mal. H.. Táto okolnosť však nie je prekážkou toho, aby súd svojou súdnou úpravou tento faktický stav nepotvrdil svojím uznesením - a to len v rámci sledovania najlepšieho záujmu mal. H. na predídenie sporom rodičov pri odovzdaní a vrátení mal. H. zo styku s otcom naspäť matke. Otec sa stretával bez prítomnosti matky od 10/2019 so synom pravidelne v plnom rozsahu neodkladného opatrenia zo dňa 14.10.2019, v plnom rozsahu neodkladného opatrenia zo dňa 18.12.2019 a aj nad rámec pred vydaním predmetných neodkladných opatrení. Ingerencia súdneho rozhodnutia prichádza do úvahy, keďže bez súdnej úpravy predbežného zverenia mal. H. matke by pri existencii len neodkladného opatrenia o styku hrozilo, že otec by nemusel po realizácii styku vrátiť dieťa matke, čo by traumaticky a dramaticky poškodilo mal. H.. Táto obava matky vyplýva z nezhôd rodičov ohľadom styku mal. H. s otcom počas letných prázdnin, ktorá je v súdnom spise sp.zn. 18P/54/2019 dôkladne zdokumentovaná a ktorá bola aj predmetom skúmania v uznesení OS Prievidza sp.zn. 18P/54/2019-389 v spojení s uznesením KS v Trenčíne zo dňa 05.08.2020 sp.zn. 19CoP/33/2020-567 na základe odvolania matky, vyjadrení otca a ďalších vyjadreniach matky súvisiacich s úpravou styku mal. H. s otcom počas letných prázdnin, na ktoré matka v plnom rozsahu odkazuje.

5. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení uviedol názor, že aktuálne vzhľadom na to, že rodičia uprednostňujú vlastné záujmy nad záujmom ich syna a vystavujú ho konfliktným situáciám, napr. privolaním policajnej hliadky pri nerealizácii styku v zmysle súdneho rozhodnutia a pod., ako aj vzhľadom na prebiehajúce konania, ktoré rodičia predlžujú svojimi opakujúcimi sa podaniami, je v záujme maloletého H., aby boli dočasne upravené práva a povinnosti rodičov k maloletému do skončenia konania vo veci samej. Uviedol, že zverenie maloletého do starostlivosti matky, ktorá mu od odchodu z Bratislavy zabezpečuje každodennú osobnú starostlivosť a určenie výživného v sume 150 Eur, ktoré otec doposiaľ platil na maloletého, nie je v rozpore s jeho záujmom.

6. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 65 a § 66 CMP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v spojitosti s opravným uznesením je potrebné v rozsahu výroku I. zmeniť podľa § 388 CSP a v rozsahu výroku II. potvrdiť podľa § 387 ods. 1,2 CSP.

7. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení, súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. V danej veci ide o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletého, ktoré konanie je upravené v Civilnom mimosporovom poriadku za rešpektovania zásady všeobecnej subsidiarity Civilného sporového poriadku.

10. Súd prvej inštancie výrokom I. napadnutého uznesenia nariadil neodkladné opatrenie, ktorým do právoplatného rozhodnutia vo veci vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 18P/54/2019 zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky. Výrokom II. súd prvej inštancie v prevyšujúcej časti návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, spočívajúci najmä v určení povinnosti otca prispievať na výživu maloletého sumou 400 Eur mesačne, (ale aj v určení doby trvania neodkladného opatrenia do právoplatného rozhodnutia vo veci vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp.zn. zn. 13P/91/2019) zamietol.

11. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie nerozhodol správne, keď návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala, aby bol maloletý do rozhodnutia vo veci samej zverený do jej osobnej starostlivosti, vyhovel. Odvolací súd v tejto časti súhlasí s argumentmi otca uvedenými v jeho odvolaní, a síce, že vo veci nie je preukázaná potreba bezodkladnej úpravy pomerov, a tým potreba nariadenia neodkladného opatrenia a že sa súd prvej inštancie s touto podmienkou nariadenia neodkladného opatrenia riadne nevysporiadal.

12. Neodkladné opatrenia upravujú nielen faktické pomery účastníkov, ale upravujú aj právne pomery, i keď len predbežne. Súd musí v konaní predovšetkým skúmať, či je návrh osvedčený. Tiež je potrebné skúmať naliehavosť situácie, teda či je neodkladné opatrenie potrebné. Nevyhnutnosť úpravy sa tu ponechá na voľnú úvahu súdu. Súd sa pritom opiera o výsledky urýchleného zisťovania. Ak na jeho základe dospeje k názoru, že ohrozenie vzťahov alebo nárokov účastníkov je také značné, že si vyžaduje okamžité, hoci dočasné opatrenie súdu, nariadi ich najvhodnejšiu úpravu neodkladným opatrením. Podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov účastníkov by bolo právo účastníka ohrozené. Pred nariadením neodkladného opatrenia nie je skutkový stav zisťovaný súdom v plnom rozsahu, ale rozhodujúce skutočnosti musia byť aspoň osvedčené. To však neznamená, že súd môže vydať neodkladné opatrenie len na základe tvrdení navrhovateľa bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana alebo bez osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Toto ohrozenie osvedčeného nároku účastníka musí byť konkrétne, reálne a musí hroziť bezprostredne, keď existencia nároku ešte sama osebe nie je dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia. Je nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, ako i osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy.

13. V napadnutom uznesení súd prvej inštancie nekonštatoval existenciu nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy na právach účastníkov v prípade nenariadenia navrhovaného neodkladného opatrenia. Ani z v uznesení opísaných doposiaľ súdom prvej inštancie zistených skutočností žiadne také nebezpečenstvo nevyplýva. Súd prvej inštancie zistil, že od odchodu matky zo spoločnej domácnosti z Bratislavy sa o maloletého fakticky stará matka v Bojniciach. Otec túto skutočnosť rešpektuje. Nedomáha sa inej úpravy starostlivosti o dieťa do času rozvodu manželstva. Táto skutočnosť vyplýva jednak z jeho vyjadrení v konaní pred súdom prvej inštancie, jednak z jeho vyjadrení v odvolaní a vyplýva aj z doposiaľ nariadených neodkladných opatrení, obsahom ktorých bola vždy len úprava styku otca s maloletým. V tomto smere odvolací súd súhlasí a cituje, čo súd prvej inštancie uviedol do zápisnice o pojednávaní pri odôvodňovaní uznesenia vyhláseného dňa 18.12.2019, ktorým neodkladným opatrením upravil styk otca s maloletým počas vianočných sviatkov (aktuálne č.l. 242 spisu), cit.: „...k osobnej starostlivosti súd akceptuje aj na dnešnom pojednávaní verbalizovanú skutočnosť, že otec nateraz rešpektuje, že dieťa je v starostlivosti matky, nedomáha sa starostlivosti o dieťa, aj skutočnosť, že otec si dobrovoľne plní vyživovaciu povinnosť v sume 150,- eur mesačne t.j. v nevyhnutnej miere, preto o uvedenom v nariadenom neodkladnom opatrení nerozhodoval.“ Z

napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie nie je odvolaciemu súdu zrejmé, prečo, z akých dôvodov súd prvej inštancie zmenil svoj názor a dospel k opačnému záveru, teda k záveru o danosti potreby neodkladnej úpravy pomerov účastníkov vo vcei osobnej starostlivosti o dieťa. Tak, ako uviedol otec v odvolaní, predmetom nezhôd medzi rodičmi, ktoré bolo potrebné neodkladne riešiť, je len otázka úpravy styku otca s maloletým, nie však otázka osobnej starostlivosti.

14. Odvolací súd poukazuje aj na ďalšie zistenie z obsahu spisu. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci osobnej starostlivosti o maloletého bolo už súdom rozhodované, a to pred podaním návrhu na začatie konania vo veci samej, uznesením Okresného súdu Prievidza zo dňa 3. júla 2019č. k. 6P/28/2019-14 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 8. októbra 2019 č.k. 19CoP/39/2019 - 119. Týmto uznesením Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvej inštancie, ktorý vyhovel návrhu matky a nariadil otcovi neodkladným opatrením odovzdať dieťaťu matke do jej starostlivosti, a tento návrh matky zamietol. V odôvodnení rozhodnutia zo dňa 8. októbra 2019 č.k. 19CoP/39/2019 - 119 Krajský súd v Trenčíne uviedol, že cit. „pre nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné splnenie základného predpokladu, ktorým je osvedčenie naliehavej potreby zákroku, ktorý neznesie odklad, formou súdneho rozhodnutia. V tomto prípade však dieťa je po celý čas u matky a - ako píšú vo svojich vyjadreniach obaja rodičia, pokiaľ ho otec navštevoval, vždy to bolo u matky a vždy po návšteve otca dieťa u matky zostalo. ... Z vyjadrení oboch rodičov a kolízneho opatrovníka vyplýva, že dieťa je u matky a nie je nijako ohrozované konaním otca, ktorý (okrem právnych krokov) nepodniká nijaké faktické kroky k tomu, aby dieťa zo starostlivosti matky získal do svojej vlastnej starostlivosti. Za tohto stavu nezistil odvolací súd dôvod na okamžitý zásah neodkladným opatrením, preto napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.“

15. V súčasnosti zistený skutkový stav je rovnaký ako bol v čase citovaného rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne. Nenastali žiadne nové skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zmenu právneho záveru v danej otázke. Matka v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nepreukazovala a ani netvrdila, že by otec v súčasnosti vykonával faktické úkony smerujúce k zmene osobnej starostlivosti. Z obsahu spisu vyplýva, že otec v tomto konaní nevykonáva ani právne úkony, ktorými by prejavoval vôľu získať dieťa do svojej osobnej starostlivosti, otec tento stav rešpektuje.

16. Bez preukázania existencie hrozby narušenia súčasného stavu faktickej osobnej starostlivosti o dieťa a tým naliehavej a nevyhnutnej potreby úpravy pomerov účastníkov nie je možné návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť. Úlohou súdu v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia je len skúmať, či sú splnené všetky predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, čo v danom prípade nebolo splnené. S poukazom na nesplnenie základného predpokladu pre nariadenie neodkladného opatrenia, a to potreby bezodkladne upraviť pomery účastníkov odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel k záveru o neodôvodnenosti nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by sa maloletý dočasne zveril do osobnej starostlivosti matky.

17. Odvolací súd preto uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu výroku I. podľa § 388 CSP zmenil tak, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci osobnej starostlivosti o maloletého zamietol.

18. Predmetom odvolacieho konania bolo zároveň posúdenie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie vo výroku II., ktorým bol zamietnutý návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia v časti, ktorou žiadala určiť povinnosť otca prispievať na výživu maloletého sumou 400 Eur mesačne. Odvolací súd nezistil dôvod, ktorý by bol spôsobilý privodiť zmenu napadnutého uznesenia.

19. Súd prvej inštancie založil v predmetnej časti svoje rozhodnutie na tom právnom závere, že nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodné, pretože nebola splnená podmienka naliehavosti veci a potreby okamžitej bezodkladnej úpravy pomerov matkou navrhovaným neodkladným opatrením v tejto časti. Dôvodil tým, že otec si vyživovaciú voči maloletému H. plní dobrovoľne, pričom maloletému prispieva sumou 150 Eur mesačne, ktorá suma je vzhľadom na vek maloletého viac než dostatočná.

20. Tento druh neodkladného opatrenia zotrváva na myšlienkových základoch, že neodkladným opatrením možno uložiť povinnosť platiť výživné len v nevyhnutnej miere. Pod pojmom „nevyhnutná miera“ treba mať na mysli takú mieru, ktorá prispeje k zabezpečeniu základných potrieb dieťaťa.

21. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že matka ani v otázke určenia výživného zo strany otca nepreukázala potrebu dočasnej úpravy pomerov a nebezpečenstvo bezprostredne hroziace maloletému, ktoré by odôvodňovalo okamžitý zásah súdu formou nariadenia neodkladného opatrenia. Z vyjadrení rodičov, ako aj z doposiaľ súdom zistených skutočností vyplýva, že otec dobrovoľne v dostatočne vysokej miere, teda vyššej ako nevyhnutnej na pokrytie základných potrieb dieťaťa, ktorú vyžaduje zákon pre nariadenie neodkladného opatrenia, plní svoju vyživovaciu povinnosť k maloletému. S poukazom na uvedené a zistené skutočnosti je teda možné konštatovať, že záujem maloletého z hľadiska zabezpečenia starostlivosti a zabezpečenia výživy nie je ohrozený, a teda neboli splnené zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia v tejto časti, nebola preukázaná naliehavosť zásahu súdu do pomerov účastníkov, nebolo preukázané ohrozenie záujmov maloletého H., a preto súd prvej inštancie správne rozhodol, pokiaľ návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia v časti výživného ako nedôvodný zamietol.

22. Odvolaciemu súdu nedá neapelovať na oboch rodičov maloletého, aby uprednostnili ozajstný záujem maloletého nad vlastnými záujmami a snažili sa o čo najrýchlejšie a hladké doriešenie veci samej. Obom rodičom totiž musí byť zrejmé, že maloletý potrebuje pre svoj ďalší zdravý vývin predovšetkým kooperatívny vzťah medzi svojimi rodičmi na vytvorenie čo najpriaznivejších podmienok a v rámci vzniknutej situácie rodičia musia minimalizovať dopad prebiehajúceho konania na psychiku maloletého a uprednostniť najlepší záujem maloletého pred záujmami vlastnými, ako aj pred prípadným vzájomným súperením a osočovaním.

23. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti dospel odvolací súd v danej časti k totožnému záveru ako súd prvej inštancie, preto rozhodnutie súdu prvej inštancie v rozsahu napadnutého výroku II. ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

24. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).